

ШЕТЕЛДІКТЕР МЕН ЕҢБЕК МИГРАНТТАРЫНА АРНАЛҒАН ЕСКЕРТПЕ

АДАМ САУДАСЫ ҚҰРБАНЫ БОЛМАУЫНЫҢ ЖОЛДАРЫ

АДАМ САУДАСЫМЕН КҮРЕСУ ЖӨНІНДЕГІ ҚОҒАМДЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ БАЙЛАНЫС ДЕРЕКТЕРІ:

- 1 «Қазақстанның Дағдарыс орталықтары одағы» заңды тұлғалар бірлестігі, Алматы қ., тел.: +7 727 3764037, soyuzkz@rambler.ru;
- 2 «Родник» әйелдер мен балаларға арналған әлеуметтік-психологиялық орталығы» қоғамдық қоры, Алматы қ., тел.: +7 727 3961938, факс: +7 727 3964240, rodnik27@yandex.ru;
- 3 «Мейірім» қоғамдық бірлестігі, Ақтау қ. және Маңғыстау облысы, тел.: +7 7292 545168, ale43351@yandex.ru;
- 4 «Дәріс ақпараттық кеңес беру орталығы» жекеменшік мекемесі, Ақтөбе қ. және Ақтөбе облысы, тел.: +7 705 8200933;
- 5 «Малика» дағдарыс орталығы, Ақтөбе қ. және Ақтөбе облысы, тел.: +7 707 9863460;
- 6 «Шағын кәсіпкер-әйелдерді қолдау орталығы» қоғамдық бірлестігі, Қызылорда қ. және Қызылорда облысы, тел.: +7 7242 278316, eleusizs@mail.ru;
- 7 «Қорғау» жеке қоры, Нұр-Сұлтан қ. және Ақмола облысы, тел.: +7 7172 306073, 1409, korgau_astana@mail.ru;
- 8 «Әйелдерді қолдау орталығы» қоғамдық бірлестігі, Петропавл қ. және Солтүстік Қазақстан облысы, тел.: +7 7152 529886, alinaorlova@rambler.ru;
- 9 «Талдықорған аймақтық әйелдерді қолдау орталығы» қоғамдық бірлестігі, Талдықорған қ. және Алматы облысы, тел.: +7 7282 244631, womencenter@mail.ru;
- 10 І «Әлеуметтік позиция» қоғамдық қоры, Тараз қ. және Жамбыл облысы, тел.: +7 777 6844647 919610, Kaliyeva.asiya@gmail.com;
- 11 «Қайсар» қоғамдық қоры, Теміртау қ. және Қарағанды облысы, тел.: +7 7213 919610, tara_32@mail.ru;
- 12 «Адам құқықтары мен заңдылықты сақтау жөніндегі Қазақстан халықаралық бюросы» қоғамдық ұйымы, Орал қ. мен Батыс Қазақстан облысы, тел.: +7 7112 508229, +7 777 2467500;
- 13 «Аймақтық әйелдерді қолдау орталығы» қоғамдық бірлестігі, Орал қ. мен Батыс Қазақстан облысы, тел. +7 778 0008711;
- 14 «Дамығу» қоғамдық қоры, Қостанай қ. мен Қостанай облысы, тел.: +7 7772788754;
- 15 «Феникс» оңалту және бейімделу орталығы, Өскемен қ. және Шығыс Қазақстан облысы, тел.: +77232522942, nazigul_ahmetkal@mail.ru;
- 16 «"Сана сезім" әйелдер бастамаларының құқықтық орталығы» қоғамдық бірлестігі, Шымкент қ. және Түркістан облысы, тел.: +7 708 4789663, ngosanasezim@rambler.ru.

ОСЫ БАҒЫТ БОЙЫНША ЖҰМЫС ІСТЕЙТІН ӨЗГЕ ҮКІМЕТТІК ЕМЕС ҰЙЫМДАР:

- 17 «Халықаралық Құқықтық Бастама» жеке қоры, Алматы қ., тел.: +7 701 5168787, ilifoundationkz@gmail.com;
- 18 «Жыныстық және репродуктивтік денсаулық жөніндегі Қазақстан қауымдастығы» қоғамдық бірлестігінің Қостанай филиалы, Қостанай қ., тел.: +7 7142 532235;
- 19 «Право» жеке қоры — «Көмек» Адам саудасы құрбандарының уақытша мекендеу орталығы, Нұр-Сұлтан қ., тел.: +7 7172 306073;
- 20 «Қадір Қасиет» қоғамдық бірлестігі, Нұр-Сұлтан қ., тел. +7 717 2457621, +7 771 9997170.

АДАМДАРДЫ САУДАҒА САЛУ — БҰЛ ЕРІКСІЗ ЕҢБЕК, ЖЕЗӨКШЕЛІК ПЕН ҚАЙЫРШЫЛЫҚҚА МӘЖБҮРЛЕУ.

АДАМ САУДАСЫНЫҢ БЕЛГІЛЕРІ:

- ✓ өз еркіне қарсы жұмыс (соның ішінде, жезөкшелік пен қайыршылық);
- ✓ жұмыстан шығу мүмкіндігінің жоқтығы;
- ✓ қозғалысын бақылау;
- ✓ өздеріне, отбасы мүшелеріне немесе жақын туыстарына қатысты зорлық-зомбылық жасау немесе онымен қорқыту;
- ✓ төлқұжат жұмыс берушінің қолында;
- ✓ нашар жағдайлардағы жұмыс;
- ✓ еңбекпен табылған қаражатты алу мүмкіндігінің жоқтығы;
- ✓ ұзақ уақыт бойы қызмет уақытынынан тыс жұмыс;
- ✓ демалыс күндерінің жоқтығы;
- ✓ нашар немесе талаптарға сай келмейтін жағдайларда тұру;
- ✓ медициналық қызмет көрсетуге қолжетімділіктің жоқтығы.

Идет пен карантин жағдайларында саудагерлер әлеуметтік желілер мен ғаламторды белсенді пайдалана отыра, жалдау мен орын ауыстыру әдістерін «жетілдіруде». Сондықтан, ұсынылатын жұмыс туралы ақпаратқа зейін қою қажет.

МИГРАНТТАРДЫҢ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҚҰҚЫҚТАРЫ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕРІ

ҚҰҚЫҚТАРЫ

- Қазақстан азаматтары сияқты құқықтар мен бостандықтарды пайдалану;
- білім, медициналық және әлеуметтік көмекті алу;
- некелік және отбасылық қатынастар құқығына, тұрғын үйге, абырой мен қадір-қасиетке қол сұқпаушылық құқығына ие болу;
- мигранттардың келіп кетуіне ашық Қазақстанның аймағында еркін жүру;
- тұрғылықты мекендерді еркін таңдау;
- сотқа және мемлекеттік органдарға жүгіну.

ҚАЗАҚСТАНҒА КІРГЕН КЕЗДЕ, СІЗ МЫНА АҚПАРАТТЫ БІЛУГЕ ТИІСТІСІЗ:

Өз төлқұжатыңызды ешкімге сеніп тапсырушы болмаңыз. Сіздің жеке басыңызды растайтын құжаттар тек сізде болулары тиіс.

Туыстарыңызға немесе жақындарыңызға егжей-тегжейлі ақпаратты қалдырыңыз: сіздің қонысжайыңыздың телефондары мен мекенжайы, сондай-ақ шетелдік төлқұжат пен еңбек шартының көшірмесі.

Төлқұжаттың бірнеше ксерокөшірмесін жасап, әр түрлі жерлерге тығып қойыңыз. Олар туралы ешкімге айтудың керегі жоқ. Егер сізден төлқұжатты тартып алса, немесе сіз оны жоғалтып алсаңыз, осы көшірмелер сізге үйге оралуыңызға көмектеседі.

Мемлекеттік шекараларды еш уақытта жалған құжаттармен кесіп өтуге талпынушы болмаңыз.

Қазақстандағы сіздің мемлекетіңіздің Елшілігі немесе Консулдығының, сондай-ақ қорқытулар, мәжбірлеулер немесе алаяқтық жағдайларында сізге көмек көрсететін халықаралық немесе үкіметтік емес ұйымдардың телефондарын тауып алыңыз. Сіз оларға жүгінген жағдайда ғана, елшіліктер мен консулдықтар сізге көмек көрсете алатынын есіңізде сақтаңыз.

Өзіңізде мобильді телефонның бар болуы қажет.

Мүмкін болса, өзіңізбен бірге қайту билетін сатып алуға қажетті ақша сомасын алып, оны ешкім таба алмайтындай тығып қойыңыз. Бұны тіпті сізбен бірге жолға шыққан адамдардан да сыр қылып сақтаңыз. Әдетте, адамдар шағын топтармен жіберіледі, бірақ сізде қайту билетіне ақшаның бар екендігін олар білмеуі тиіс.

Көмекті полиция, прокуратура, әкімдіктер, ауруханалар, мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдар (дүкендер, супермаркеттер, ауруханалар, вокзалдар мен әуежайлар) көрсетуі мүмкін.

МІНДЕТТЕРІ

- мигранттар Қазақстан азаматтарына белгіленген міндеттерді атқарады;
- мигранттар Қазақстан Республикасының Конституциясын және заңнамасын, соның ішінде, белгіленген Қазақстанға кіру, Қазақстаннан кету және Қазақстанда болу тәртібін сақтауға міндетті.

БІРНЕШЕ КЕҢЕС:

- ✓ адамдардың аты-жөндерін, автокөліктер нөмірлері мен ғимараттардағы жазбаларды **есте сақтап отырыңыз** (бұл деректерді полицияға хабарлау үшін қажет);
- ✓ егер сіз **қашып құтыла алған болсаңыз**, көмек алу үшін сенім тудыратын адамдарға және үкіметтік емес ұйымдарға жүгініңіз;
- ✓ егер сіз **босана алған болсаңыз**, құтылу мүмкіндігі шуылды пайдалана (кез келген тәсілмен) өзіңізге көңіл аударатын жағдайда пайда болады — қылмыскерлердің шуылдан қорқатынын есіңізде сақтаңыз;
- ✓ Қазақстанда егер бұл әрекеттер зардап шегушілермен оларды саудаға салуға байланысты орындалған болса, заңсыз миграция, мемлекеттік шекараны заңсыз қасақана кесіп өту, қуып шығару туралы шешімді орындамау, елде болу ережелерін бұзу, жалған құжаттарды пайдалану, еңбек қызметін заңсыз жүзеге асыру үшін жазалау қолданылмайды.
- ✓ **есіңізде болсын**, егер сіз адам саудасынан зардап шеккен болсаңыз, сіздің өтемақы алуға арыз беруге құқығыңыз бар;
- ✓ **арыз жазыңыз да**, орын алған оқиғаның егжей-тегжейін жазыңыз: кім, қашан және қайда, қандай жағдайларда сіздің құжаттарыңызды тартып алды, алынған құжаттар қай жерде жатыр;
- ✓ сізді жұмысқа орналастырған және құжаттарыңызды алып алған тұлғаның орналасқан жерін жан-жақты **көрсетіңіз**;
- ✓ егер сіз мекендейтін мемлекеттің тілін білмесеңіз, сіздің көмек алу үшін өз ана тіліңізде жүгінуге құқығыңыз бар;
- ✓ құжаттардың тәркіленуі туралы **хабарлаңыз** және өз дербес деректеріңізді (аты-жөніңізді, туған күніңізді, елге кіру күніңізді, төлқұжат сериясы мен нөмірін және өзге ақпаратты) көрсетіңіз.
- ✓ осы жағдай туралы **11616** жедел желісінің нөмірі және / немесе **102** шұғыл жәрдем нөмірі бойынша хабарлаңыз.
- ✓ сіз болған аймақтағы дипломатиялық өкілдіктерге және қоғамдық ұйымдарға жүгініңіз.

